

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

TEKST EN SAMENSTELLING Steven Durnez, Patrick Palmers, Patrick Luyckx, Frank Mercier, Luc Zaman, Wim De Roos, Dick William Harinck, Kelly Mortelmans, Ellen Van Den Bouwhuysen én Pasar kampeerders

FOTO COVER KnausTabbert AG

REDACTIE Valérie Maes

VORMGEVING Studio Lannoo

OPMAAK Keppie & Keppie

© Uitgeverij Lannoo, Tielt, 2021

D/2021/45/289 – NUR 500

ISBN 978 94 014 7458 0

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOE REIS IK

DE ULTIEME GIDS VOOR DE MOTORHOMEREIZIGER

PASAR

MET EEN CAMPER

Met handzame checklists en praktische tips

Lannoo

WOORD VOORAF

Onder camperaars zegt men weleens: 'Zodra je de kampeermicrobe te pakken hebt raak je die nooit meer kwijt.' Kamperen is iets wat de meesten van ons met de paplepel ingegeven is. Met vrienden op een festival, op kamp met de jeugdbeweging, vakanties met ouders en grootouders of omdat we gewoon zelf eens wilden ervaren hoe zoiets nu voelt.

Een grote groep camperaars heeft het kamperen van thuis uit meegekregen. Na het kamperen met de ouders zijn veel jonge koppels destijds begonnen met een tent. Daarna kwamen de kinderen en de caravan om wat meer gebruiksgemak en comfort te hebben. De caravan op een camping en de kinderen in het zwembad of het speelplein. Zodra de kinderen het reizen met de ouders aan zich voorbij laten gaan maakt de caravan plaats voor een motorhome. Het reizend koppel van weleer is terug en wil in alle vrijheid Europa ontdekken. Het is een cyclus die we bij veel kampeerders opmerken.

Los van dit alles is er tegenwoordig ook een hele grote groep (nieuwe) camperaars die het gegeven reizen met de motorhome nog maar net hebben ontdekt. In België zijn er zo'n 60.000 ingeschreven en de verkoop blijft in stijgende lijn evolueren. Deze nieuwe camperaars ontdekken het concept spontaan bij vrienden, familie of een buur. Een leek kijkt zijn ogen uit. De vrijetijdsvoertuigen van nu zijn heuse luxelofts op wielen, voorzien van alle comfort. Een eerste stap wordt dan gezet om eens een camper te huren of zelfs meteen tot aankoop over te gaan. De praktijk toont aan dat men zelden spijt heeft van deze beslissing.

Hoe zou het ook? Wat is er mooier dan Europa te verkennen met je luxeloft op wielen. Alleen, als koppel, met je gezin of met vrienden: je zit veilig in je eigen bubbel. Je beschikt over een ruime zithoek, een gerieflijke keuken, een badkamer met een douchecabine zoals thuis, meerdere comfortabele bedden én een ruime garage om makkelijk je fietsen mee te nemen.

Een motorhome staat voor vrijheid. In principe hoeft je van tevoren niets te plannen. Je kunt 's morgens vertrekken en niet wetende waar je 's avonds gaat overnachten. Dit is wat het concept reizen met de motorhome zo populair maakt. Je kunt perfect een eindbestemming in gedachten hebben, maar onderweg kunnen er zoveel onverwachte wendingen opduiken. Ben je moe na al die uren aan het stuur? Geen probleem: je zoekt de dichtstbijzijnde camping of camperplaats op om tot rust te komen. Zie je onderweg een leuke plaats, dan rij je er gewoon heen. Of bevalt een stad of streek je beter dan verwacht? Dan blijf je toch gewoon wat langer?

Naast het avontuurlijke rondreizen kun je met de motorhome ook perfect langere tijd op één plaats vertoeven. Stel dat je verknocht bent aan het mooie Italië, dan kun je daar perfect je zomervakantie doorbrengen op die favoriete camping bij het Gardameer. Of je kunt vier maanden gaan overwinteren in het zonnige Spanje. Dit allemaal om maar duidelijk te maken dat je met een motorhome de touwtjes zelf in handen hebt.

Om het kamperen nog leuker te maken presenteren we je graag dit boek. Het is een naslagwerk dat zowel een absolute beginnening als de geroutineerde camperaar een meer dan uitgebreide basis geeft om aan de slag te gaan. Wij hopen dan ook dat jullie veel plezier beleven aan de informatie en het in praktijk brengen van dit boek.

En wie weet kruisen onze wegen elkaar op een camping of camperparking en kunnen we leuke anekdotes en ervaringen met elkaar delen. Want nieuwe mensen ontmoeten, ook dat is een troef van camperen!

STEVEN DURNEZ

PS: Bij de samenstelling van dit boek was het een voorrecht te kunnen rekenen op de waardevolle bijdragen van mijn medecamperaars Patrick Luyckx, Frank Mercier, Patrick Palmers en Luc Zaman. Hun passie en kennis waren van onschatbare waarde voor dit boek.

INHOUD

Woord vooraf > 5

I Inleiding > 12

- 1 **CAMPEREN IS TOP!** 14
  - Camperen = veilig reizen 14
  - Camperen = de ultieme vrijheid 15
  - Camperen = ook dichtbij blijven is vakantie 15
- 2 **EEN INTRODUCTIE** 17
  - Puzzelen met campers 17
  - Indelingen 18
  - Leven aan boord 18
  - Rijden met een camper 19
  - Gebruiksgemak 22
  - Veilig op reis 22
  - Conclusie 23

II De aankoop > 24

- 1 **WAAROP LETTEN?** 26
  - Kiezen is winnen 26
  - Voor wie? 28
  - Waarom WEL kiezen voor een camper? 29
  - Waarom NIET kiezen voor een camper? 29
  - Nieuw of tweedehands? 30
  - Huren 35
- 2 **DE CAMPERS BINNENSTEBUITEN** 39
  - Soorten campers 39
  - Indelingen 44
- 3 **TECHNIEK & NUTSVOORZIENINGEN** 47
  - Banden 47
  - Verwarming 54
  - Koelkasten 55
  - Gas 57
  - Stroom 62
  - Vochtcontrole 68
- 4 **VERPLICHTE ACCESSOIRES** 70
  - Basisaccessoires voor elk voertuig 70
  - Verplicht mee in de camper in andere Europese landen 71
  - Verboden in de camper in andere Europese landen 76
  - Niet-verplichte, maar nuttige accessoires 78
- 5 **FAQ'S VAN CAMPERAARS** 81

III Formaliteiten > 88

- 1 RIJBEWIJZEN 90**
  - Rijbewijs B 90
  - Rijbewijs B+ (code 96) 91
  - Rijbewijs B+E 91
  - Rijbewijs C1 92
  - Rijbewijs C1+E 92
  - Rijbewijs C 92
  - Rijbewijs C+E 92
- 2 KEURINGEN 93**
  - Medische keuring 93
  - Technische keuring 93
- 3 TAKSEN EN VERZEKERINGEN 96**
  - Verkeersbelasting/wegenbelasting 96
  - Inschrijvingstaks 97
  - Verzekering 98
- 4 REISDOCUMENTEN 100**
  - Kids ID 100
  - Paspoort en identiteitscontroles 101
  - Over geld en zo 101
  - Veilig onderweg 102
  - Wat te doen bij ...? 103
- 5 GEZOND EN GOED VOORBEREID OP REIS 105**
  - Europese ziekteverzekeringskaart 105
  - Reisbijstandverzekeringen 105
  - Europees medisch paspoort en Schengenverklaring voor medicijnen 106
  - Medicijnen en inenting 106
  - De mobiele reisapotheek 107
  - Doktersbezoek vooraf 109
  - Veel voorkomende ongemakken nader bekeken 109
  - Mobiel bellen in het buitenland 111
  - App Reizigersrechten 112

IV De camper inrichten > 116

- 1 KAMPEERACCESSOIRES 119**
  - Op de weegschaal 119
  - Overzicht accessoires 119
  - Specifieke accessoires voor campers 126
- 2 LADEN VAN EEN CAMPER 133**
  - Algemeen 133
  - Het laden 133
  - Tips 135
  - Kampeerchecklist 135

V Op reis > 140

- 1 DE VOORBEREIDING 142**
  - Belangrijke gidsen en kortingskaarten 142
  - Kamperen met apps 143
  - Check-up 149
  - Voorjaarsschoonmaak 149
  - Camping en camperplaatsen 151
  - Waarop letten bij reserveren camping 152
  - Aandachtspunten onderweg 153
- 2 ZONDER ZORGEN OP REIS 155**
  - Veiligheid 155
  - Tips 155
  - Algemene veiligheidsmaatregelen 155
  - Specifieke veiligheidsmaatregelen campers 156
- 3 ONDERWEG 160**
  - Rijden met een camper 160
  - Europees aanrijdingsformulier 166
  - Wegenvignetten en andere tolsystemen in Europa 167
  - Bijzondere verkeersregels per land 177
  - Maximum snelheden in km/u 184
- 4 REIZEN MET KINDEREN EN DIEREN 188**
  - Reizen met kinderen 188
  - Huisdier mee met de camper 189
- 5 TER PLEKKE 193**
  - Waar kamperen? 193
  - Kamperen in een ander land 196
  - Campingetiquette 203
  - Koken op de camping 206
- 6 WINTERKAMPEREN 213**
  - Een kwestie van voorbereiding 215
  - Tips voor onderweg 215
  - Op de wintercamping 215
  - Tips voor ter plekke 216
  - Hoe vorstschade vermijden? 218

VI Na de reis > 220

- 1 OP STAL 222**
  - Tips op stal plaatsen 222
  - Checklist top 10 224
- 2 START- EN VOCHTPROBLEMEN VERMIJDEN 225**
  - Stal tips voor je startaccu 225
  - Wat te doen met vocht 225
  - Volgende lente 226

VII Uitgewerkte campertrip > 228

Register > 240

Naar het strand, naar de bergen. De camper brengt je waarheen je maar wilt.

DEEL I

Inleiding

De Italiaanse Dolomieten zijn een favoriete bestemming voor camperreizigers.

1. CAMPEREN IS TOP!

Het coronavirus en het nieuwe normaal van de anderhalvemetermaatschappij hebben ook het camperleven omvergoorpen. Reisbeperkingen, hygiëne- en afstandsregels houden ons dicht bij huis. Maar laat je daarom niet tegenhouden om te reizen en te genieten. Zeker niet in een camper, want een motorhome is nu meer dan ooit het perfecte vakantiemiddel. We halen hieronder enkele stevige argumenten aan waarom reizen met een camper of kortweg camperen top is.

Camperen = veilig reizen

Veiligheid is altijd een prioriteit geweest in de camperindustrie, met voertuigen die veilig zijn in het verkeer en bovendien

beschermd zijn tegen inbraak. Het coronavirus geeft 'veiligheid' een extra invulling, namelijk op het vlak van hygiëne.

Camperen is bij uitstek trouw zijn aan de richtlijn thuis te blijven, maar dan op een mobiele manier:

- Camperen = reizen met altijd **dezelfde mensen**: je partner, gezin, familie of goede vrienden.
- Camperen = altijd in je **vertrouwde omgeving** blijven: de camper als mobiele hotelkamer. Anders dan in een gewone hotelkamer, waar buitenstaanders (hotelpersoneel of andere gasten) in je bubbel komen, is je camperhotelkamer jouw exclusieve domein. Je slaapt in je eigen bed met je eigen beddengoed. Toilet en douche worden enkel gebruikt door jou en je naasten.

Camperen doe je in je eigen bubbel en is dus corona-proof!

Bij een camperreis begint je vakantie op het moment dat je de motor start. © Benimar

En wat dan met huurcampers? De verhuurfrequentie is veel lager dan hotelkamers of andere logies: huurcampers worden gemiddeld twee tot vier weken verhuurd aan één huurder en tellen dus per seizoen minder verschillende huurders. Bovendien krijgt de camper bij elke wissel een grondige schoonmaakbeurt, waardoor hij weer in de meest veilige omstandigheden beschikbaar is voor de volgende camperaar.

Camperen = de ultieme vrijheid

Reizen met een camper staat voor absolute vrijheid! Weet je nog, bij vlieguren? Je moet maanden van tevoren boeken als je zeker wilt zijn van je bestemming. En als het dan zover is, moet je uren van tevoren aanwezig zijn op de luchthaven om in te checken en de veiligheidscontroles te doorlopen. Voor je goed en wel aan je vakantie kunt beginnen, is er al een dag voorbij. Bij een camperreis begint je vakantie op het moment dat

je de motor start. Je kunt zelfs tot op het laatste moment wachten om te beslissen of je vertrekt. Bovendien kun je tot vlak voor het vertrek bepalen waarheen je koers zet. Had je een bestemming in gedachten, maar wordt er slecht weer voorspeld? Geen probleem, je zoekt meteen een andere en zonnige locatie. Sterker nog, het spannendste aan reizen met een camper, is dat je ook eens helemaal niets plant. Je neemt plaats achter het stuur en weet niet waar je 's avonds terecht komt. Dat is vrijheid gekoppeld aan een vleugje avontuur.

Camperen = ook dichtbij blijven is vakantie

Ons wordt aangeraden dicht bij huis of in eigen land te blijven? Geen probleem met een camper! Met een mobiele hotelkamer die altijd klaar voor vertrek staat, is elke trip een vakantie: van een dagtocht tot enkele weken onderweg. En ver

Het Nederlandse Westkapelle, reizen met de camper kan ook perfect dicht bij huis.

hoeven we niet te reizen voor mooi zomerweer. Dat heb je ook vaak genoeg in eigen land, dat bovendien de meest diverse en aantrekkelijke bestemmingen kent. Of het nu de Belgische kust is, de Ardennen, de Leiestreek, de Kempen, of Zeeland, de Bollenstreek, de Achterhoek, het Waddengebied ... België en Neder-

land tellen zoveel mooie 'pak je tijd'-plekjes waar je prima kunt onthaasten, ontspannen en ontdekken. Een camper is overigens de ideale metgezel voor fervente fietsers en wandelaars: zoek een camperplaats (de keuze wordt almaar groter) en je bent vertrokken.

2. EEN INTRODUCTIE

Puzzelen met campers

De zoektocht naar een geschikte camper kan een intensieve opdracht zijn. Je hebt namelijk keuze uit verschillende types, modellen en indelingen. Zo kun je kiezen uit de alkoof, de halfintegraal mét of zonder paviljoenbed, de integraal en de omgebouwde bestelwagen. Een alkoof is bijzonder populair bij de grotere gezinnen omdat je boven de stuurcabine een ruime slaapplaats beschikbaar hebt voor twee personen. Een halfintegraal is dan weer ideaal voor een reizend stel en een integraal is werkelijk het neusje van de zalm met een eigen ontworpen voorkant, waarbij cabine en woonruimte in elkaar overlopen.

Net zoals een integraal is ook een omgebouwde bestelwagen relatief duur in aankoop, maar hij biedt een multifunctioneel alternatief voor een standaardcamper. De breedte van een camper is meestal 230/235 cm, bij een buscamper is dit 205 cm. Er bestaan ook campers die smaller zijn, bijvoorbeeld slechts 212 of 220 cm.

De grootste troef van een camper is meteen ook zijn grootste handicap: de mobiliteit. Het grote voordeel is dat je een vakantieverblijf en voertuig in één hebt. Maar het minpunt is dat veel dorpen en steden niet geschikt zijn om met de camper in rond te rijden, laat staan een parkeerplaats te vinden. Je kunt er niet even snel boodschappen mee gaan doen, door smalle straten rijden, een parkeerplaats zoeken en dergelijke; met

Een alkoof is populair bij grote gezinnen dankzij de ruime slaapplaats boven de stuurcabine. © Shutterstock.com - JaySi

Je moet niet alleen rekening houden met de lengte van de camper, maar ook met de hoogte. © Eura Mobil

voertuigen van acht meter of langer is dit geen sinecure. Vandaar ook de stijgende populariteit van compacte campers en buscampers. Gevolg: een extra auto, scooter of fietsen zijn dus haast niet te vermijden. In Frankrijk zie je dikwijls een horizontale balk boven de inrit van de parkeerplaats van de supermarkt, op een hoogte van ongeveer 2 meter, dit om te vermijden dat camperbezitters er komen overnachten. Maar dat betekent dat ze er ook geen boodschappen kunnen doen. En tot slot: als de camper niet naast je deur kan staan, moet je op zoek naar een winterberging.

Indelingen

Onder een indeling verstaan we de plaats van de keuken, zithoek, slaap- en badkamer binnen de buitenafmetingen van de camper. Aan keuze geen gebrek; er is naar ieders wens en behoefte een geschikte indeling te vinden. Naast indelingen die al jaren hun diensten bewezen hebben, merken we op dat de constructeurs de laatste jaren volop met gedurfde en vernieuwende ideeën op de

markt te komen. Het zijn concepten die soms na één seizoen alweer afgevoerd worden, andere slaan aan bij het grote publiek en worden verder geperfectioneerd. Klassiek gegeven bij een camper is dat de stoelen van de stuurcabine vrijwel altijd deel uitmaken van de zithoek. Er zijn mogelijkheden genoeg. Hoewel je bij de meeste fabrikanten een vast patroon zult merken, kun je naar hartenlust puzzelen. Je kunt bijvoorbeeld perfect een vrijstaand bed combineren met een maxisaloon. Of een twinbed met een gescheiden badkamer en een face-à-facezithoek. Of een stapelbed tegen de achterwand en een zithoek bestaande uit een dubbele treinzit.

Leven aan boord

Leven in een camper kun je wat vergelijken met een compacte studio, met als doel de beperkte beschikbare ruimte zo goed mogelijk te benutten voor twee of meerdere personen. Belangrijk hier is dat de stuurcabine in de meeste motorhomes deel uitmaakt van de leefruimte. Zo kun je de cabinestoelen draaien of een

extra bed laten zakken. De badkamer is ruim, comfortabel en beschikt veelal over een afzonderlijke douchecabine. Het uitgangspunt bij reizen met een camper is nu eenmaal vrijheid. Wanneer er geen camping of sanitair beschikbaar zijn, dan ben je volledig aangewezen op je eigen voorzieningen. Dat geldt ook voor het toilet. Veel campersaars verkiezen toch het gebruik van hun eigen toilet boven dat van de camping waar het dagelijks door vele anderen gebruikt wordt. Keukens zijn compact en hebben meestal een rechte of L-vorm. Toch krijg je meestal drie gasvuren om op te koken, een diepe spoelbak met mengkraan en wat werkruimte. Aan kastruimte onder en boven geen gebrek.

Rijden met een camper

Een camper is in de praktijk niet zo moeilijk om mee te rijden, ook al moet je even wennen. Alles vormt namelijk één geheel, op één chassis. Koop je een alkoof of een halfintegraal, dan blijft je stuurcabine

behouden maar steekt de opbouw uit qua hoogte en breedte. Maar je hebt nog steeds het gevoel in een bestelwagen te rijden. De extra uitstekende opbouw is een aandachtspunt tijdens het reizen, rijden en kamperen. Vooral bij alkooven moet je de hoogte en afmetingen extra in de gaten houden. Dit heb je niet bij een integraal, waar de breedte over de volledige lengte gelijk is. Een alkoof steekt al snel boven de drie meter uit: opgelet dus bij bruggen of smalle doorgangen. Een ander aandachtspunt is de oversteek, de lengte achter de achteras. Deze kan nogal uitzwenken bij het draaien. En zeker niet vergeten: de dode hoek, die nog altijd voor veel verkeersslachtoffers zorgt. Je moet sowieso je aandacht erbij houden tijdens het rijden. Je hoort en ziet het snel als er iets fout gaat en je hebt echt het gevoel van een rijdende studio, maar ook een camper is onderhevig aan natuurkrachten zoals wind en regen, en aan vlucht- en zwaartelementen. Hoe slechter het wegdek, hoe meer storende elementen kunnen optreden. Voor een camper moet je gemiddeld op een verbruik van 1:10 rekenen, voor een alkoofcamper ca. 1:12, uiteraard allemaal mede afhankelijk van de

Een stapelbed tegen de achterwand, een vrijstaand bed, een face-à-facezithoek, het kan allemaal.

